

PAMOKOS PAGAL ATNAUJINTAS PROGRAMAS PLANAVIMAS

Pamokos plano dalys*

Dalykas
Klasė
Data
Pamokos tema
Pamokos uždavinys(-iai)
Ugdomos kompetencijos
Vertinimas
Integralumas
Mokymosi veiklos
Įsivertinimas ir refleksija

**Pamokos plano dalis mokytojas gali išdėstyti jam patogia seka ir forma.*

Pamokos struktūra

1. Sužadinimas ir pamokos temos skelbimas.
2. Pamokos (mokymosi) uždavinio(ių) formulavimas.
3. Vertinimo kriterijų formulavimas.
4. Mokymosi veiklos pamokoje ir jų tikslingumas (ugdymo turinio integralumas, individualizavimas, diferencijavimas, mokymosi aplinka).
5. Pasiekimų ir pažangos (įsi)vertinimas.
6. Pamokos refleksija.

1. Sužadinimas ir pamokos temos skelbimas

- Taikomas probleminis klausimas, kuris siejasi su realaus gyvenimo ar artimos aplinkos problemų sprendimu.
- Pamokos tema skelbiama pasitelkus intrigą, sudominimą, netikėtumą.
- Taikoma vaizdinė medžiaga, interaktyvumas, įvairios skaitmeninės priemonės.
- Sužadinimas turėtų būti tikslinga pamokos temos pristatymo, supažindinimo veikla.
- Sužadinimo veikla turėtų būti kryptinga, prie jos metu išsiaiškintų dalykų patartina grįžti mokymosi metu.

2. Pamokos (mokymosi) uždavinio(-ių) formulavimas

- Uždavinys turi tiksliai apibrėžti mokinio veiklą, t. y. uždavinys keliamas mokiniui. Jis turėtų rodyti ir kompetencijų turinį, ir būti orientuotas į konkretų akademinį rezultatą (kompetencijos + rezultatas).
- Naudinga pamokos uždavinių pateiktis mokiniams keisti, kad tai nebūtų monotoniška (pvz.: vieną kartą pateikiama žodžiu, kitą – raštu, trečią – vaizdu ir pan.). Patartina mokinius įtraukti į pamokos uždavinio formulavimą.
- Dažniausiai pakanka vieno konkretaus pamokos uždavinio. Rekomenduojama ne daugiau trijų pamokos uždavinių vienai pamokai.

- Detalizuojant uždavinį/uždavinius būtina pasakomi konkretūs kriterijai, iš kurių bus sprendžiama apie rezultato kokybę/sėkmę.
- Pasitikrinama, kad mokiniai supranta, kokį rezultatą turi pasiekti.
- Dar kartą pamokos uždavinys(-iai) peržvelgiami pamokos pabaigoje (galima prisiminti ir eigoje) aptariant gautus rezultatus bei numatant tobulinimo kryptis. Svarbu, kad pabaigoje apie tai kalbėtų mokiniai, o mokytojas tik klausytų/stebėtų.

Pagrindiniai pamokos uždavinio formulavimo reikalavimai:

- Konkretumas ir aiškumas. Suprantamas vienareikšmiškai, atspindima viena problema. Išreikštas rezultatas atliekant tam tikrą veiklą.
- Išmatuojamumas. Nusakyti konkretūs kriterijai, kuriais vadovaujantis galima įvertinti, kiek pasiekta.
- Pasiekiamumas. Optimalaus sunkumo, diferencijuotas skirtingų gebėjimų mokinių grupėms.
- Suderinamumas. Kai siekiant tam tikro tikslo keliami keli uždaviniai, jie derinami tarpusavyje.
- Lankstumas. Keičiantis situacijai uždaviniai gali būti koreguojami.

Pamokos (mokymosi) uždavinio dalių, orientuotų į kompetencijų ugdymą, pavyzdžiai:

Iš įvairių šaltinių parenka informacijos apie natūralias ekosistemas (pvz., upelio, ežero, miško, pievos, pelkės) ir **paaiškina** šiose sistemose gyvenančių organizmų tarpusavio ryšius – **KOMUNIKACIJOS KOMPETENCIJA**

Palygina natūralias ekosistemas (pvz., upelio, ežero, miško, pievos, pelkės) ir **paaiškina** šiose sistemose gyvenančių organizmų tarpusavio ryšius – **PAŽINIMO ir KOMUNIKACIJOS KOMPETENCIJA**

Sukuria lankstinuką apie natūralių ekosistemų saugojimą ir įvertina jo vertingumą sau ir kitiems – **KŪRYBIŠKUMO KOMPETENCIJA**

Sukuria lankstinuką apie natūralių ekosistemų saugojimą ir paaiškina žmogaus veiklos poveikį gamtai – **KŪRYBIŠKUMO, KULTŪRINĖ, PILIETINĖ KOMPETENCIJA**

3. Vertinimo kriterijų formulavimas ir pasiekimų, pažangos vertinimas

- Vertinimo ar įsivertinimo kriterijai gali būti pasiūlyti mokytojo, bet taip pat turėtų būti vietos ir mokinio sugalvotam kriterijui (personalizuotas ugdymas).
- Taikomi mokiniams aiškūs pasiekimų ir pažangos vertinimo metodai.
- Mokytojo vertinimas padeda mokiniams geriau suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, siekti pažangos.
- Mokytojo teikiamas grįžtamasis ryšys (apie užduotį, apie užduoties atlikimą, apie vaiką kaip asmenybę) padeda mokiniams siekti pažangos.
- Mokinių pasiekimai lyginami tik su sėkmės kriterijais, su ankstesniais vaiko pasiekimais.

- Mokiniai giriami ar skatinami.

4. Mokymosi veikla

- Pereinama nuo mokymu (perdavimu) grįstos sąveikos klasėje prie mokymusi grįstos sąveikos.
- Taikomi aktyvūs mokymosi metodai, mokiniai įtraukiami į mokymo(si) procesą.
- Veiklose taikomas turinys turėtų būti aktualus, šiuolaikiškas.
- Mokiniai veikia remdamiesi tyrinėjimu grindžiamomis veiklomis, mokydamiesi iš savo patyrimo, aptaria ir mokosi paaiškinti procesus.
 - Atkreipiamas dėmesys į kompetencijų ugdymą, tarpdalykinių temų integravimą.
 - Diferencijuojamos/individualizuojamos užduotys.
 - Skatinamas mokinių įgalinimas ir savarankiškumas sprendžiant problemas, taikomas netiesioginės pagalbos bankas (klasės biblioteka, kompiuteris ir pan.).
- Sudaromos sąlygos mokiniams pasirinkti, t. y. planuoti savo mokymosi veiklas, rinktis užduočių atlikimo seką, rezultatų pristatymo būdą ir pan.
 - Numatoma, kokia mokymosi pagalba bus teikiama mokiniams.
 - Numatoma, kaip bus teikiama pagalba išskirtinių mokymosi poreikių turintiems (specialiujų poreikių, gabiems, turintiems elgesio sutrikimų ir kt.) mokiniams bei jų grupėms pagal poreikius.
 - Betarpiškai, aktyviai bendraujama ir bendradarbiaujama su mokiniais, santykiškai grindžiami abipuse pagarba ir pasitikėjimu.
 - Sudaromos sąlygos mokiniams patirti sėkmę, pasidžiaugti patirta sėkme.
 - Palaikoma tvarka ir drausmė, prireikus sprendžiamos destruktivaus elgesio ir kitos problemos.

5. Įsivertinimas ir refleksija

- Vykdomas pamokos rezultatų apibendrinimas, aptarimas, įsivertinimas, kurio metu įsitikinama, kaip mokiniai išmoko tai, kas buvo suplanuota.
- Įsivertinimas turi sietis su pamokos uždaviniu.
- Įsivertinimo dalyje paliečiami įvairūs aspektai: žinios, gebėjimai, kompetencijos.
- Mokiniai skatinami įsivertinti ir/ar vertinti vienas kito pasiekimus.
- Geriausia šią dalį organizuoti taikant kriterijų sistemą.
 - Mokiniai reflektuoja, ar pasiekė pamokos uždavinius, apibendrina informaciją.
 - Padedami mokytojo arba savarankiškai aptaria teigiamus pamokos aspektus.
 - Padedami mokytojo arba savarankiškai aptaria pamokos aspektus, kuriuos būtina tobulinti.
 - Refleksijai taikomi atviro tipo klausimai (prasideda „kaip“, „kas“, „kodėl“, „kiek“ ir kt.)
 - Skatinamas mokinių mąstymą, kur jie gali panaudoti naujas žinias, gebėjimus ir kompetencijas.
 - Refleksija turėtų būti orientuota tiek į procesą, tiek į galutinį (pasiektą) rezultatą.
 - Mokytojas jaustųsi saugiau, jei refleksijos laikui pasilikėtų daugiau laiko (apie 10 min.)